

İSTİ-İSTİ

İSTİLİK TƏCHİZATI SAHƏSİNDE BAŞ VERƏNLƏR

«Azəristiliktəchizat» ASC-nin təşkilati jurnalına xoş gəlmisiniz! Əsas məqsədimiz əməkdaşlar arasında daxili kommunikasiyanı gücləndirmək, görülən işlər barədə maarifləndirmə və istilik təchizatı sahəsində aparılan islahatlar barədə əməkdaşları məlumatlaşdırmaqdır. Bu jurnal fəaliyyət sahəmizə aid yeniliklərdən ətraflı və qərəzsiz şəkildə xəbərdar olmağınız üçün tərtib olunub.

2022-2023-cü illər istilik mövsümündə «Azəristiliktəchizat» ASC-nin istilik təsərrüfatında 564 qazanxana istismar olunmaqla 3871 yaşayış binası, o cümlədən 184 mindən artıq mənzil, 288 məktəb, 161 uşaq bağçası, 151 səhiyyə obyekti və 2391 digər sosial və təsərrüfat obyektlərinin istiliklə təmin edilməsinə imkan vermişdir.

2022-ci il «Azəristiliktəchizat» ASC-nin fəaliyyətində kifayət qədər əlamətdar və gərgin bir il olmuşdur. Vacib məsələlərdən biri Cəmiyyətin fəaliyyətinin tənzimlənməsi ilə bağlı bir sıra qanunvericilik aktlarının qəbul edilməsi və normativ hüquqi aktların hazırlanması ilə bağlı işlərə start verilməsi olmuşdur.

2022-ci ildə Cəmiyyət tərəfindən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yaşayış və qeyri-yasayış binalarının istilik və isti su təchizatı ilə əlaqədar layihələrinin icrası davam etdirilmişdir.

BU-İSTİ-DƏ XƏBƏR TUTACAQSINIZ

- GİRİŞ**
- GÖRÜLƏN İŞLƏR**
- İSİS-in qayğıları**
- ƏMƏKDAŞLARIMIZ**
- Mühəndisin bir günü
- DİQQƏT MƏRKƏZİNDƏ**
- Azad və enerjili ərazilərimiz, Korporativ sosial məsuliyyət
- İSTİ VƏ TƏHLÜKƏSİZ MÜHİT**
- SƏTƏM
- İSLAHATLAR**
- Müasirləşən və güclənən Azəristiliktəchizat
- ÖYRƏNMƏ VƏ İNKİŞAF**
- İxtisasartırma və kadrların yenidən hazırlanması tədris mərkəzi
- İNSAN RESURSLARI**
- Məhsuldar iş mühiti yaratmağın prioritetləri
- TƏRƏFDAŞLARIMIZ**
- Asiya İnkışaf Bankı ilə görüş, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti ilə görüş
- YENİLİKLƏR**
- Saygaclaşma, Almaniya Energetika Agentliyi ilə təcrübə mübadiləsi
- QAZANXANALARIMIZI TANIYAQ**
- Müasirləşən 359 sayılı qazanxana
- FAYDALI MƏLUMATLAR**
- Qızdırıcı cihazların qızdırılmasına dair
- KORPORATİV DƏYƏRLƏR**
- Ədalətlilik və hörmət

«AZƏRİSTİLİK TƏCHİZAT»
AÇIQ SAHMADAR CƏMIYYƏTİNİN
YENİ LOQOSU QƏBUL EDİLIB.

GİRİŞ

«Elektroenergetika haqqında», «Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında» və «Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında», Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunlarının qüvvəyə minməsi istilik təchizatı sahəsində münasibətlərin tənzimlənməsi, hüquq və vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi, istilik enerjisindən səmərəli istifadə olunması və enerjiyə qənaət edilməsi, həmçinin bu sahədə şəffaflıq və istehlakçı məmənunluğunun təmin edilməsi üçün zəmin yaradır.

Bundan başqa, «Azəristiliktəchizat» ASC və Energetika Nazirliyi tərəfindən «İstilik enerjisində istifadə qaydaları»nın layihəsi hazırlanmış, aidiyyəti qurumlarla razılışdırılaraq təsdiq edilməsi üçün Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə tərəfindən Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə və Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə Azərbaycan Respublikası ərazisinin inşaat klimatologiyası və geofizikası ilə bağlı yeni normativ sənədin növbəti illərdə hazırlanması, eyni zamanda Energetika Nazirliyinə, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə, «Azəristiliktəchizat» ASC-ye payız-qış mövsümünün başlanması və bitməsi müddətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı əsaslandırılmış təkliflərin hazırlanması tapşırığı verilmişdir.

Mövsümə hazırlıq tədbirləri çərçivəsində görülmüş işlər hazırda davam edən 2022-2023-cü illər istilik mövsümündə «Azəristiliktəchizat» ASC-nin istilik təsərrüfatında 564 qazanxana, 88 istilik məntəqəsi, 1 YNS istismar olunmaqla 3871 yaşayış binası, o cümlədən 184 mindən artıq mənzil, 288 orta məktəb, 161 uşaq bağçası, 151 səhiyyə obyekti və 2391 digər sosial və təsərrüfat obyektlərinin istiliklə təmin edilməsinə imkan vermişdir.

Mühüm məsələlərdən biri «Azərenerji» ASC Bakı İEM-dən qidalanan magistral istilik xətlərinin təhlükəsiz istismarının təmin edilməsi ilə bağlı olmuşdur. Bu məqsədlə ümumi uzunluğu 1072,5 m təşkil edən müxtəlif diametrlı istilik xətləri tam şəkildə dəyişdirilmiş, 76 ədəd dirsək və 16 dəst müxtəlif diametrlı siyirtmə yenisi ilə əvəz edilmişdir.

Hazırda Bakı İEM-dən qidalanan magistral istilik xətləri, 15 istilik məntəqəsi və 1 yüksəldici nasos stansiyası texnoloji rejim parametrlərinə uyğun fəaliyyət göstərir.

GÖRÜLƏN İŞLƏR

İSİS-in qış qayğıları

Haqqında danışacağımız 1 sayılı İstilik Sistemlərinin İstismar Sahəsində (İSİS) 60 daimi, 63 mövsumi işçi çalışır. İSİS tərəfindən sağlam əməyin, həmçinin texniki təhlükəsizliyin təşkili üçün işçilər daima təlimatlandırılır. İstismar Sahəsi mövsüm ərzində qazanxanaların fəaliyyətinin dayanıqlığının təmin olunması digər kommunal təşkilatlarla əlaqəli şəkildə işlərini qurur. Qış aylarında avadanlıqların düzgün istismarının təşkili üçün onların vaxtında diaqnostikasının aparılması işləri daim həyata keçirilir. Həmçinin, istiliklə təmin edilən əhali və qeyri-əhali istehlakçı qrupuna aid olan abonentlər barədə məlumatların dəqiq uçotunun aparılması, isidilən sahə və həcmərin dəqiqləşdirilməsi məqsədi ilə əməkdaşlarımız tərəfindən istehlakçıların inventarizasiyası aparılmışdır. Payız-qış mövsümüne hazırlıq, o cümlədən istilik şəbəkəsinin dayanıqlığının təşkili və su itkilərinin qarşısının alınması məqsədi ilə 57,3 km istilik xətləri hidravlik təzyiqə yoxlanılmış, məhəllədaxili və magistral istilik boruları əsaslı təmir olunmuş, onlardan 0,68 km-i dəyişdirilərək yenilənmişdir.

İstismar Sahəsinin əməkdaşları tərəfindən 23 qazanxana və 16 istilik məntəqəsi kompleks yoxlanılıb, qaz təsərrüfatının təftisi aparılmışdır. Həmçinin qazanxanalarda və istilik məntəqələrində elektrik avandaliqlarının təftisi və təmiri də müntəzəm olaraq həyata keçirilməkdədir. 1 sayılı İstilik Sistemlərinin İstismar Sahəsinin balansında olan 7 qazan cari və 2 qazan əsaslı təmir edilmişdir. 146 ədəd nasosun yoxlanılması və 13 nasosun əsaslı təmiri həyata keçirilmişdir.

Hazırda 1 sayılı İstilik Sistemlərinin İstismar Sahəsinin balansında 1 rayon istilik qazanxanası, 22 məhəllədaxili və 2 modul tipli, habelə 16 istilik məntəqəsi var. 7000-dən çox abonent əhatə edən İSİS paytaxtın tərəfimizdən xidmət göstərilən sakinlərinin 4,4%-ini istiliklə təchiz edir.

1 sayılı İstilik Sistemlərinin İstismar Sahəsi xidmət göstərdiyi 218 yaşayış binası, 15 məktəb, 10 uşaq bağçası, 5 səhiyyə müəssisəsi, 68 sosial və təsərrüfat obyektlərinin istilik enerjisi ilə dayanıqlı təminatını həyata keçirməkdədir. Bunun üçün tələb olunan bütün zəruri tədbirlər görülüb və istilik mövsümü ərzində bu tədbirlər həyata keçiriləcəkdir.

İSTİ-İSTİ İSTİLİK TƏCHİZATI SAHƏSİNDE BAŞ VERƏNLƏR

ƏMƏKDAŞLARIMIZ

Mühəndisin bir günü

Müsahibimiz istedadlı və qocaman mühəndis Ceyhun Qəniyev 1966-cı ilin may ayında dünyaya göz açıb. Uşaqlıq və məktəb illeri Şamaxı rayonunun Cabanı kəndində keçib. 8 il Şamaxı rayonu Cabanı kənd orta məktəbində, 2 il isə 1 saylı Fizika-Riyaziyyat Respublika təmayüllü liseyində təhsil alıb. Daha sonra Ceyhun Qəniyev 1983-cü ildə Azərbaycan Texniki Universitetinə daxil olub və bir il sonra ali təhsilini dayandırıb. 1984-1986-cı illərdə vətənə olan borcunu ödəməyə, hərbi xidmətə yollanıb. Xidmətini layiqince başa vuran Ceyhun Qəniyev yenidən Azərbaycan Texniki Universitetində təhsilini maşınçayırma ixtisası üzrə davam etdirib. Tələbəlik illərindən sonra ixtisası üzrə müxtəlif vəzifələrdə işləyib. «Azəristiliktəchizat» ASC-də fəaliyyətinə 2013-cü ildən etibarən başlayıb. Əvvəlcə baş mühəndis daha sonra isə şirkətdə fərqli vəzifələrdə çalışıb. Hazırda karyerasına 18 sayılı İstilik Sistemləri İstismar Sahəsinin rəisi olaraq davam edir.

- Əvvəlcə başlayaq məhşur sualdan. Ceyhun bəy, bu peşəni niyə seçmişiniz?

- Bu sahəyə marağım Fizika-Riyaziyyat Respublika təmayüllü liseyində təhsil alduğum dövrdən başlayır. Daha sonra universitetdə oxuyarkən tam qərar verdim ki, mühəndis olacağam. Ali təhsilimi bitdirdikdən sonra 6 ay Şamaxı rayon Kənd Kimya birliliyində baş mühəndis işləmişəm. Anladım ki, bu peşəni sevирəm və sevgi ilə öz işimə bağlıyam.

- İSİS rəisi olaraq işinizi təsvir edə bilərsiniz? Gərgin iş qrafikinize nələr daxildir?

- İSİS rəisi olaraq istehlakçıların istilik enerjisi ilə təminatı istiqamətində zəruri tədbirlər görürəm. Qazanxanalara yollanıram, gündəlik texniki iqtisadi göstəricilərin analiz və təhlilini aparıram. Su, qaz və elektrik enerjisi sərfiyatına nəzarət edirəm ki, normaya uyğun olsun. İşçilərin Texniki İstismar qaydalarının, yanğın təhlükəsizliyi qaydalarının və vəzifə təlimatlarının öyrədilməsini, həmçinin vaxtında biliyin yoxlanılmasını təşkil edirəm. İstilik təchizatı məsələlərinə dair şikayət, ərizə və təkliflərə baxmaq üçün müəyyən olunmuş saatlarda əhalinin qəbulunu həyata keçirirəm. Bu işdə ani bir diqqətsizlik xoşagəlməz nəticələrə yol açı biler. Yüzlərlə insan soyuqda qalar, şirkətə milyonlarla zərər getirir. Yeraltı istilik xəttində qəza halları qeydə alındığı təqdirdə təxirəsalınmaz tədbirlər görülür, dərhal problemin aradan qaldırılması istiqamətində müvafiq addımlar atılır. İSİS rəisi olaraq istilik təchizatı sistemlərində avadanlıqların etibarlı işinin təmin edilməsinə cavabdehəm. Vətəndaşların dayanıqlı və keyfiyyətli istiliklə təminatı üçün istilik təchizatı sistemlərinin sazlanması və işə buraxılmasını da təmin etmək mənim və bu şirkətdə çalışılan bütün rəislərin vəzifə təlimatlarında yer alıb.

Gərgin iş qrafikimdə aylıq hesabatların hazırlanması da mövcuddur. Qazanxanalar üzrə qaz, su və elektrik enerjisinin aylıq sərfiyat aktlarının təsdiqini həyata keçirirəm.

- Keyfiyyətli istilikdən söz düşmüşkən... Ceyhun bəy 18 sayılı İstilik Sistemləri İstismar Sahəsi paytaxtın hansı ərazilərinə xidmət göstərir?

- Qaradağ rayonu, Müşfiqabad qəsəbəsi, Abşeron rayonu Xırdalan şəhəri, Masazır və Mehdiabad qəsəbələrinə isti nəfəs veririk. "Azəristiliktəchizat" ASC-nin balansında olan 11 qazanxanamız payız-qış mövsümündə fasiləsiz işləyir. 87 çoxmənzilli yaşayış binası, həmçinin 2 məktəb, 3 uşaq bağçası, 3 poliklinika, 4 büdcə təşkilatının inzibati binası və 44 təsərrüfat hesablı obyekt balansımızda olan qazanxanalar vasitəsilə işidilir.

- Azərbaycanda mühəndislik sahəsində hazırkı vəziyyəti necə qiymətləndirirsınız?

- Azərbaycanda bu sahəyə kifayət qədər maraq var. Tələbələr özlərini inkişaf etdirməli, peşəkar olmağa can atmalıdır. Mühəndis peşəsinə yiyələnmək üçün təkcə universitet oxumaq kifayət etmir, təcrübə şərtidir. Hər kəs birmənalı şəkildə dərk edir ki, mühəndislik peşəsi, doğrudan da, vacib peşələrdən biridir. Binaların və evlərin inşası, yol, habelə kommunikasiya xətlərinin çəkilməsində mühəndisin rolu böyükdür. Eyni zamanda yeni yaradılan sənaye parklarında, işgaldən azad olunan ərazilərin bərpa və yenidənqurma işlərində təcrübəli mühəndislərə çox ehtiyac var. Bilirsiniz ki, "Azəristiliktəchizat" ASC-də islahatlar aparılır. Hazırda gənc kadrların işə cəlbinə başlanılıb. Bacarıqlı gənclərlə işləmək düşünürəm ki, bizim də əsas hədəflərimizdəndir.

- 33 illik təcrübəsi olan mühəndis kimi həmkarlarınıza nə demək istəyərsiniz?

- Hörmətli həmkarlar, peşənin qədrini bilin. Əzizlərim, mehriban iş mühiti formalasdırmaq, yaxşı dostlar qazanmağa çalışın. İşinizə sevgi ilə yanaşın. Bu zaman bütün işlerinizin keyfiyyəti və nəticəsi yaxşı olacaq.

- Rüxsarə Babayeva

İSTİ-İSTİ

DİQQƏT MƏRKƏZİNDE

Azad və enerjili ərazilərimiz

Azad ərazilərin sürətli bərpası istiqamətində «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda dair I Dövlət Proqramı»nın Tədbirlər Planı hazırlanıb. Dövlət başçısının sərəncamı ilə təsdiqlənmiş Dövlət Proqramı 30 ildir doğma yurd həsrəti ilə yaşayan soydaşlarımızın layiqli şəkildə geri qayıtmasının təmin edilməsi istiqamətində çox mühüm sənəddir. Azad edilmiş ərazilərimizə böyük qayıdış ölkəmizin 2032-ci ilə qədər 5 milli prioritətlərindən biri kimi müəyyən olunub və uğurla həyata keçirilməkdədir.

Böyük Qayıda dair I Dövlət Proqramında global trendlər, ərazilərin bərpası və yenidənqurulması üzrə mövcud vəziyyət, hədəf, göstəricilər, Dövlət Proqramının məqsədləri, prioritet istiqamətləri, maliyyələşmə mənbələri, monitoring və icrasının qiymətləndirilməsi, tədbirlər planı və digər mühüm məsələlər yer alıb. Dövlət Proqramının Tədbirlər Planının 2.3.3-cü bəndinə əsasən istilik və isti su təchizatı şəbəkələrinin qurulmasında adiyyəti qurumlara texniki dəstək göstərməsi tapşırılıb.

Cəmiyyətə optimal istilik və isti su təchizatı sistemlərinin seçilməsi və müvafiq infrastrukturun qurulması ilə bağlı təkliflər hazırlanması və təqdim edilməsi həvalə olunub.

Şuşa, Xocavənd, Ağdam, Füzuli, Zəngilan, Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı, Cəbrayıł, Tərtər və Xocalı rayonlarının yaşayış məntəqələrində bir sıra infrastruktur xarici ərazilərinin yaradılması qarşıda quran mühüm vəzifələrdəndir. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlər hədəf göstəricilərinə uyğun olaraq 2026-ci ilədək həyata keçiriləcəkdir.

Bütün bunlarla yanaşı «İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə enerji infrastrukturunun bərpası və yenidən qurulması ilə Əlaqələndirmə Qərargahının nəzdində fəaliyyət göstərən idarələrarası Mərkəzin «Şəhərsalma» və «Enerji təminatı məsələləri» İşçi Qrupunun fəaliyyətində «Azəristiliktəchizat» ASC təmsil olunur. Cəmiyyət Baş Planların müzakirələrində və istilik infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanmasında fəal iştirak edir.

«Ağdam şəhərində orta sıxlıqlı yaşayış məhəlləsinin mərkəzi istilik sisteminin qurulması» layihəsi ilə bağlı müvafiq rey və təkliflərin hazırlanması işləri yekunlaşdırılıb və təqdim edilib.

«Azəristiliktəchizat» ASC bu konsepsiya çərçivəsində Şuşa şəhərində 31 yaşayış və ictimai binanın istilik və isti su təchizatının təmin edilməsi üçün layihələr icra edib.

2021-ci ildə 6 qazanxana tikilərək istismara verilmiş, 17 inzibati və sosial obyektdə məhəllədaxili və binadaxili istilik və isti su təchizatı sistemi bərpa edilib.

2022-ci ildə icra hakimiyətinin inzibati binasının zirzəmisiində yeni qazanxananın, əlavə olaraq yeni tikilən konqres mərkəzinin zirzəmisiində istilik paylayıcı məntəqənin quraşdırılması işlərinin görülməsi «Azəristiliktəchizat» ASC-yə həvalə olunub. Bununla yanaşı, Energetika Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən «İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə yaşayış və qeyri-yaşayış binalarının, o cümlədən fərdi

İSTİLİK TƏCHİZATI SAHƏSİNDƏ BAŞ VERƏNLƏR

evlərin istilik və isti su təchizatı ilə əlaqədar Yaşıl Enerji Konsepsiyası» layihəsinin hazırlanmasında birgə fəaliyyət göstərilib. Gələcək hədəflərdən başlıca qazanxanaların yaşılı enerji konsepsiyasına uyğun olaraq daha da təkmilləşdirilməsidir. Paralel olaraq istilik nasosları və günəş enerjisindən istifadə edilməsi üçün hazırda araşdırmalarımız davam etməkdədir.

Zəngilan rayonu, Ağalı kəndi

Korporativ sosial məsuliyyət

«Azəristiliktəchizat» ASC istilik təchizatında yaratdığı funksional dəyərlərə sosial dəstək istiqamətində müxtəlif xarakterli xarici ərazilər icra etməklə korporativ sosial məsuliyyət (KSM) fəaliyyətini həyata keçirməkdədir. Şirkət KSM fəaliyyəti üçün öz daxili resurslarından istifadə edir və bunun üçün heç bir əlavə bündə dəstəyi almır.

Qanunvericilik və normativ hüquqi aktlara əsasən binadaxili mühəndis kommunikasiyalarının, o cümlədən istilik sistemlərinin saxlanması, təmiri və bərpası balans saxlayıcıları və ya mənzil mülkiyyətçiləri tərəfindən həyata keçirilməlidir.

Abonent və Müştəri Xidmətləri şöbəsinə cari il ərzində mənzildaxili problemlər səbəbindən istiliklə təmin oluna bilməyən mənzillərdən 668 müraciət daxil olmuşdur. Şirkət bu problemlərin aradan qaldırılması üçün öz resursları hesabına ödənişsiz əsaslarla tədbirləri həyata keçirmişdir. Bu işlərin maddi dəyəri kifayət qədər yüksəkdir.

Əsas problem və çətinliklərdən biri paytaxt ərazisində yerləşən bir sıra yaşayış binalarının zirzəmisiində qrunut sularının yüksələsi, bir çox hallarda isə çırkab sularının dolması ilə bağlıdır. «Azəristiliktəchizat» ASC-nin əməkdaşları bütün çətinliklərə baxmayaraq xüsusi geyim və vasitələrdən istifadə etməklə binaların zirzəmisiində təmir-bərpa işlərini apararaq istilik təchizatının bərpası üçün ən zəruri tədbirlərin görülməsini təmin edirlər.

Zirzəmidə hər hansı problem aşkarlanmadığı təqdirdə girişdəki bütün mənzillərə texniki baxış keçirilərək texnoloji ardıcılıq pozulmuş və ya mənzildaxili istilik sistemlərində qüsurlar olan mənzillər aşkar edilərək bu barədə sakinlərə müvafiq maarifləndirici məsləhətlər verilir.

Reallaşdırılan sosial məsuliyyət tədbirlərinin əsas məqsədi abonentlərimizin keyfiyyətli istilik və isti su xidmətləri ilə təchiz edilməsindən ibarətdir.

İSTİ-İSTİ

İSTİ VƏ TƏHLÜKƏSİZ MÜHİT SƏTƏM

«Azəristiliktəchizat» ASC-nin fəaliyyətinin bütün aspektlərində iş prosesinin əməkdaşların sağlamlığına xəsarət yetirmədən və qəza hallarına yol verilmədən təhlükəsiz şəkildə həyata keçirilməsi əsas prioritet istiqamətlərdən biridir. Bu sahədə idarəetmənin təşkili «Texniki Təhlükəsizlik haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının «Əmək Məcəlləsi»nə, «Texniki İstismar Qaydaları», «Yanğından Mühafizə Qaydaları», «Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizati sahəsində payız-qış mövsümüne hazırlıq işlərinin aparılması Qaydaları» və digər normativ hüquqi aktların tələblərinə əsasən nizamlanır.

Eyni zamanda, əməyin mühafizəsi, yanğından mühafizə və təhlükəsizlik texnikası, istismar qaydaları üzrə Cəmiyyətin əmr və göstərişləri təsdiq edilmiş, daxili təlimatlar və digər sənədlərin tələblərinin əməkdaşlar tərəfindən öyrənilməsi və gündəlik fəaliyyətlərində əmək edilməsi təhlükəsiz və sağlam əmək şəraitinin təmin edilməsində əhəmiyyət kəsb edir.

«Azəristiliktəchizat» ASC-nin strukturunda Əməyin Mühafizəsi, Texniki Təhlükəsizlik və İstismarın Təşkili (ƏMTT və İT) şöbəsi yaradılmış, şöbə əməyin mühafizəsi üzrə müvafiq təlimatlarla, əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik (ƏM və TT) üzrə əyani vəsaitlərlə, təlimat kitabçaları ilə təmin olunmuşdur. Əməyin Mühafizəsi Texniki Təhlükəsizlik və İstismarın Təşkili (ƏMTT və İT) şöbəsinin əməkdaşları, həmçinin aidiyyəti xidmət və istismar sahələrinin mühəndisləri tərəfindən yeni işə qəbul edilən hər bir işçi vəzifə təlimatlarına uyğun olaraq müvafiq qaydada təlimatlandırılır, əməyin təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşların maarifləndirilməsi və bilik səviyyəsinin artırılması məqsədi ilə davamlı olaraq Tədris Mərkəzi ilə birlikdə təlimlər təşkil edilir.

Son illər şirkətdə əməyin təhlükəsizliyi və ətraf mühitin mühafizəsi vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində genişmiqyaslı işlər görülüb və zəruri tədbirlər həyata keçirilib.

Sağlamlıq sahəsində bütün dünyada ən böyük çətinlik COVID-19 pandemiyası olmuşdur. Pandemiya qlobal miqyasda bütün sahələrə, o cümlədən Cəmiyyətin fəaliyyətinə də təsir etmişdir. Bununla əlaqədar, Cəmiyyət tərəfindən fəaliyyətin pandemiya şəraitinə uyğunlaşdırılması və virusun yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir.

İSTİLİK TƏCHİZATI SAHƏSINDƏ BAŞ VERƏNLƏR

Bəs SƏTƏM nədir?

Sağlamlıq Əməyin Təhlükəsizliyi Ətraf Mühit

Sağlamlıq – İş yerlərində işçilərin sağlamlığının bütün aspektləri ilə məşğul olan, sağlamlığı gözəyən təhlükələrin aradan qaldırılmasına fokuslanan əsas tədbirlərin məcmusudur.

Əməyin Təhlükəsizliyi – Şəxsin ciddi xəsarət alma riskinin olmamasıdır. Yəni yüksəldirme əməliyyatı zamanı yükün altında dayanmaq şəxsin ciddi xəsarət almاسına və ölümünə səbəb ola bilər.

Ətraf mühitin mühafizəsi – Əmək fəaliyyəti iş prosesi və bu tip fəaliyyətlər zamanı ətraf mühitin çirkənməsinə yol verməmək və çirkənmənin qarşısını almaqdır.

Abonentlərin dayanıqlı istiliklə təchizatı üçün reallaşdırılan layihələr və aparılan islahatlar çərçivəsində sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması, istehsalatda zərərli faktorların azalılması və ətraf mühitə mənfi təsirlərin minimallaşdırılmasını təmin edən səmərəli tədbirlər həyata keçirilir.

Müasir tələblərə cavab verən texniki-normativ bazanın yaradılması və təkmilləşdirilməsi aktual olmuşdur. Bu məqsədlə qanunvericiliyin tələblərinə müvafiq olaraq işçilərin sağlamlığının qorunması üçün əməyin təhlükəsizliyi sahəsində risklərin qiymətləndirilməsi, istehsalat xəsarəti və peşə xəstəliklərinin profilaktik metodlarının və ekoloji pozuntuların qarşısının alınması istiqamətində qabaqlayıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi prosesi davam etdirilməkdədir.

Məqsədimiz «Azəristiliktəchizat» ASC-nin bütün əməliyyatlarını bədbəxt hadisələrə, peşə xəstəliklərinə, qəza hallarına yol vermədən, ətraf mühitə minimal zərərlə həyata keçirmək, əməliyyatlarda idarəetmə fəaliyyətinin qabaqcıl standartların tələblərinə uyğunlaşdırılması, proses və prosedurların birgə əlaqələndirilməsi ilə dəyər zəncirini təkmilləşdirməkdir.

Peşə sağlamlığı və əməyin təhlükəsizliyinə dair risklərin müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi və qabaqlayıcı tədbirlərin icrası prosesi davam etdirilməkdədir.

İSLAHATLAR

Müasirləşən və güclənən

Azəristiliklətchizat

İstilik energetikası sektorunda institutional islahatların sürətləndirilməsi, bu sahədəki fəaliyyətin beynəlxalq təcrübə əsasında təkmilləşdirilməsi, sahənin inkişafına özəl, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi və rəqabət mühitinin formalasdırılması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti 29 Aprel 2022-ci il tarixində «İstilik təchizati sahəsində islahatların sürətləndirilməsi və səmərəliliyin artırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında» sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən «Azəristiliklətchizat» ASC-nin müasirləşdirilməsi, səmərəliliyinin artırılması və gücləndirilməsi istiqamətində bir sıra layihələr hazırlanıb və icrasına başlanılıb.

9 aylıq bir programı əhatə edən islahatlar paketinin əsas qayəsini rəqəmsallaşma və müasir sistemlərin yaradılması təşkil edir. Şirkət daxilində maliyyə, satınalmalar, insan resursları, abonent və müştəri xidmətləri, Çağrı Mərkəzi kimi vacib funksiyaların rəqəmsallaşdırılmasına start verilib. Həmçinin, idarəetmənin çevikliyinin artırılması üçün müasir uçot və hesabatlılıq sistemləri qurulmaqdadır. Şirkətin kommersiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün yeni xidmət sahələrinin yaradılması üzərində araşdırırmalar aparılmışdır və texniki iqtisadi əsaslandırmaların hazırlanması işləri həyata keçirilməkdədir.

Çevik və effektiv ictimaiyyətə əlaqələr və kommunikasiya işi qurulub, müvafiq sistem və korporativ bacarıqlar yaradılması üzrə işlər isə davam etdirilir.

Bir çox qazanxanalarda texnoloji proseslərin real vaxt rejimində izlənilməsi məqsədi ilə uzaqdan nəzarət sistemi avadanlıqlarının quraşdırılması təmin olunub. Hazırda Energetika Nazirliyi tərəfindən «Azəristiliklətchizat» ASC-də aparılacaq islahatların sürətləndirilməsi ilə əlaqədar beynəlxalq məsləhətçilərin dəvət olunması ilə əlaqədar zəruri tədbirlər görülməkdədir.

Sərəncam enerji resurslarından səmərəli istifadə edilməsi və obyektlərdə optimal istilik təchizati sistemlərinin tətbiqi məqsədilə isti su və istilik təchizati sahəsinə tənzimləyən texniki normativ hüquqi aktların hazırlanmasını və ya təkmilləşdirilməsini ehtiva edir.

Bu müddətdə qarşıya qoyulan məqsədlərin müəyyən qismində nail olunmuşdur. Şirkətdə IT infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi üçün daxili şəbəkə sisteminin yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilməkdədir.

İSTİLİK TƏCHİZATI SAHƏSİNDE BAŞ VERƏNLƏR

ÖYRƏNMƏ VƏ İNKİŞAF

İxtisasartırma və kadrların yenidən hazırlanması tədris mərkəzi

Müstəqillik qazandıqdan sonra Azərbaycanın inkişafı üçün kadr hazırlığı məsələsində böyük problemlər yaranmışdı. Dövlətimizin bu baxımdan xüsusi qayğısı artdıqca, sözügedən sahə də inkişaf etməyə başladı. Azərbaycanın iqtisadi, siyasi, sosial cəhətdən daha da inkişafi, kadrların hazırlanması və daha da güclənməsi üçün əsas yük əhalinin böyük hissəsini təşkil edən gənclərin üzərindədir. Təbii ki, islahatların əsas qayəsini rəqabətə davamlı kadrların hazırlanması üçün yaradılan ali təhsil müəssisələri, beynəlxalq səviyyədə akkreditə olunmuş kurslar və peşə təhsil mərkəzləri təşkil edir.

Azərbaycan Respublikasında istilik təchizati sahəsində Dövlət Proqramının yerinə yetirilməsi, istilik təchizati sisteminin inkişafı, istismar səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə yüksək dərəcəli mütəxəssislərin hazırlanması tələb olunur. «Azəristiliklətchizat» ASC-nin tərkibində yaradılan «İxtisasartırma və Kadrların Yenidən Hazırlanması Tədris Mərkəzi» MMC bu baxımdan Cəmiyyətin peşəkar və ixtisaslı kadrlar ile təmin edilməsi üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir. Mərkəz 2006-ci ilin 1 fevral tarixində yaradılıb.

Tədris mərkəzinin fəaliyyət istiqaməti kadr hazırlığı ilə yanaşı təkrar kadr hazırlığı, habelə yeni peşələrə yiylənmə və ixtisasların artırılmasından ibarətdir. Peşəkar müəllim heyəti əməyin mühafizəsi və texniki istismar, yanğın təhlükəsizliyi, qəza əleyhinə məşqlər, təhlükəsizlik texnikası üzrə müxtəlif təlimlərin keçirilməsini həyata keçirirlər.

Təlimlərdə iştirak edənlər müasir tipli qazanxanaların quraşdırılıb istismara verilməsi, innovativ materiallər və avadanlıqlardan istifadə edilməsi, eyni zamanda yeni yaradılmış istilik texnologiyası sisteminin istismarı üzrə bilik və bacarıqlarını artırırlar.

İstilik enerjisi təchizati mənbələrinin istismarı yüksək potensiallı təhlükəli obyektlərə aid olduğundan mərkəzin iş prinsipinə onlara texniki xidmət göstərən personalın tədrisə cəlb edilməsi, daim ixtisaslarının artırılması da daxildir.

«İxtisasartırma və Kadrların Yenidən Hazırlanması Tədris Mərkəzi» MMC-də mütəmadi olaraq payız-qış mövsümündə 1200 nəfərə yaxın kadr qazanxana əməliyyatçısı təlimlərinə cəlb edilir.

16 il ərzində tədris mərkəzi bir sıra nüfuzlu ali təhsil mərkəzləri ilə əməkdaşlıq edib. Qardaş ölkə Türkiyənin «Gedik Egitim» vakfında istehsalat təcrübəsi keçən 9 elektrik qaz qaynaqcısına beynəlxalq dərəcəli sertifikatlar verilib. Həmçinin, Azərbaycan Memarlıq İnşaat Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti və digər təhsil müəssisələrinin tələbələrinin praktiki təcrübələri adıçəkilən tədris mərkəzində təşkil olunur.

İNSAN RESURSLARI

MƏHSULDAR İŞ MÜHİTİ YARATMAĞIN PRİORİTETLƏRİ

Küləkli və çıxınlı yeni iş günü. Saatin əqrəbləri 08:30-u göstərir. Havanın tutqun olmasına baxmayaraq, işçilər şirkətə vaxtında gəlib, güne gümrəh və iş əzmi ilə başlayıblar. Çünkü, şirkət daxilində sağlam və məhsuldar iş mühiti yaradılıb.

Bəs bu cür mühitin formalşdırılması üçün rəhbərlik tərəfindən hansı addımlar atılıb?

1.Qarşılıqlı güvən

İş mühiti və daxilindəki elementlərə barmaqarası baxmaq biznesin çöküşünə imza atmaqla ekvivalentdir. Bunun üçün lider daima inam yaratmalıdır. Güclü iş yeri intizami və etikası rəhbərlikdən başlayır. Lider işçilərə qarşı hörmətini hər zaman yüksək səviyyədə saxlamalıdır. Güclü və daimi kommunikasiya vacib amildir. Liderlər işçilərə tapşırıq verəndə həmin tapşırığın vacibliyini vurğulamalı və işçinin hadisəyə böyük çərçivədən baxmasına yardım etməlidirlər. Ədalət və işi sevmə ruhunu bütün işçilərə aşılamaq işin incə detallarından hesab olunur.

2. İş dünyasında «Feedback»in önəmi

«Feedback» ingilis dilindən tərcümədə fikir deməkdir. Təbii ki, işçi ilə rəhbər arasında feedback həm yaxşı həm də pis ola bilər.

Əksəriyyət etibarı ilə «feedback»lər bir tərəfli əmrlər və menecerlər tərəfindən verilən təlimata bənzədir. İşçilər debat formatında olan «feedback»lərə, yəni qarşılıqlı ünsiyyətə daha açıqdırlar.

ABŞ-nin məşhur analitik və təhlil şirkəti Gallup tərəfindən aparılan araşdırımaya əsasən işçilərin sadəcə 26%-i düşünür ki, feedback onlara daha yaxşı iş ortaya qoymağa kömək edəcək. Müsbət rəy motivasiya gücləndirici xüsusiyyətə malikdir. Lakin bu tip rəylər inkişaf və təkmilləşdirmə üçün həmişə kifayət olmaya bilər.

3. Realistik hədəflər

Realistik hədəflərə köklənən işçilər 2,4 dəfə daha sağlam və daha az stresli iş həyatı keçirdiklərini bəyan ediblər. Çünkü, işçi hər hansı məqsədə çatmaq üçün qarşısındaki hədəfləri bilir və bu istiqamətdə əzmlə addımlayırlar. Realistik hədəflə yanaşı, motivasiya da vacibdir.

Motivasiyası olmayan işcidən yüksək nəticələr gözlənilə bilməz. Əgər şirkət idarəçiləri şirkətin daxili və xarici fizioloji, psixoloji tələblərini dərk edib dəyərləndirə bilsələr, onda işçilərin performansını maksimuma qaldırmaq üçün bir sıra yollar müəyyən edilə bilər. Beləliklə, həm şirkətin, həm də işçilərin tələbləri qarşılanmış olacaqdır.

4. Menecerlərin bilik və bacarıqlarına fokuslanması
İşçilərin performansı böyük ölçüdə menecerlərin təcrübələrində asılıdır. Menecerlər stresi və komandanı idarə etməyi bacarmırsa işçilərdən bunu gözləmək məntiqsiz olar. Aparılan araşdırmalar göstərir ki, yalnız 3 işcidən 1-i çalışdığı şirkət başçısının liderlik bacarıqlarına güvenir. Burada açar nöqtə orta səviyyə menecerlərdir. İşçi ilə daim əlaqədə olan məhz həmin menecerlər olduğu üçün onlar bürokratiyadan uzaq olmalı, prosesi uzadan yox, tez və effektiv şəkildə qısalan mövqedə olmaları məqsədə uyğundur.

İş yoldaşlarınızla köməkləşməkdən çəkinmək lazımdır. Necə deyərlər, bilməmək ayıb deyil, öyrənməmək ayıbdır.

Hazırda «Azəristiliktechizat» ASC-də 2279 nəfər işçi çalışır. Onlardan 1090 mövsümi, 1189 isə daimi əməkdaşlardır. Şirkət daxilində gənc kadrların sayının artırılmasına və onların bilik, bacarıqlarından səmərəli istifadə edilməsinə diqqət yetirilir.

«Azəristiliktechizat» ASC-də 20-30 yaş arası gənclərin sayı 177 nəfər, 31-40 yaş isə 310 nəfər təşkil edir. Həvəsləndirmə məqsədilə əmək funksiyasının yüksək və peşəkar səviyyədə yerinə yetirilməsində, müəssisə daxili intizam qaydalarına əməl edilməsində fərqlənən işçilər əməkhaqlarına fərdi əlavə edilməklə mükafatlandırılır.

Bununla yanaşı, «Azəristiliktechizat» ASC təhsil-elm-istehsalat zəncirinin qurulması, sənaye, istehsalat və xidmet sahəlerinin subyektlərinin elmi-tədris işlərinə cəlb edilməsi məqsədilə bir sıra ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq edir. Bu istiqamətdə «Azəristiliktechizat» ASC ilə Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, habelə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti arasında əməkdaşlığı dair razılışma imzalanıb. Razılışmalar əsasında təlim-təsərrüfat sahələrində dövlət-özəl sektorların əməkdaşlığı çərçivəsində birgə tədqiqat və təlimlərin təşkil edilməsi, təhsilalanlıarda sahibkarlıq vərdişlərinin aşılanmasını təşviq etmək nəzərdə tutulur.

TƏRƏFDAŞLARIMIZ

Asiya İnkışaf Bankı ilə görüş

"Azəristiliktəchizat" ASC və Asiya İnkışaf Bankı (ADB) nümayəndələri arasında işgüzar görüş keçirilib. Görüş zamanı "Azəristiliktəchizat" ASC-nin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar barədə məlumat verilib və birgə əməkdaşlıq imkanlarına dair müzakirələr aparılıb.

Diqqətən çatdırılıb ki, 2005-ci ildə yaradılan "Azəristiliktəchizat" ASC hazırda ölkə ərazisində 184 mindən artıq mənzilə və 3000-ə yaxın büdcədən maliyyələşən və digər təsərrüfat subyektlərinə xidmət göstərir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 29 aprel tarixli "İstilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi və səmərəliliyin artırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncamından irəli gələn yeni strateji vəzifələr barədə məlumat verilib.

Asiya İnkışaf Bankının Azərbaycandakı ölkə ofisinin rəhbəri xanım Kandis MakDeyqan istilik təchizatı sahəsində islahatların vacibliyini vurğulayıb və bu sahədə əməkdaşlıq imkanlarının nəzərdən keçirəcəklərini bildirib.

İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti ilə görüş

«Azəristiliktəchizat» ASC-də Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti, Xidmətin tabeliyində olan «Azərbaycan Metrologiya İnstitutu» publik hüquqi şəxsinin və «Azəristiliktəchizat» ASC-nin rəhbər işçiləri və mütəxəssislərinin görüşü keçirilib.

«Azəristiliktəchizat» ASC sədrinin vəzifəsini müvəqqəti icra edən İlham Mirzəliyev qonaqları salamlayaraq Cəmiyyətin fəaliyyəti, qarşısında duran vəzifələr və «İstilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi və səmərəliliyin artırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 29 aprel tarixli 3233 nömrəli Sərəncamının icrası ilə bağlı görülən işlər barədə görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verib.

Görüşdə müzakirə olunan əsas məsələlərdən biri istilik təchizatı sahəsində həyata keçirilən layihələr çərçivəsində sayğaçalma prosesinə başlanması, istilik və isti su sayğaclarının quraşdırılması ilə bağlı olmuşdur. «Azəristiliktəchizat» ASC sədrinin müşaviri İlkin Zərbəliyev bununla bağlı görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verib.

Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin rəis müavini Cəfər Babayev, söbə müdürü Xamis Seyranov və «Azərbaycan Metrologiya İnstitutu» publik hüquqi şəxsin direktoru Rövşən Əliyev çıxış edərək istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi sahələrində aidiyəti dövlət orqanları ilə birlikdə tədbirlərin görülməsinin, xidmət sahələrində norma və qaydalara riayət olunması, istehlak bazarında işlərin, xidmətlərin keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsinin Xidmətin əsas vəzifələrindən biri olduğunu bildiriblər.

Qeyd edilmişdir ki, istilik təchizatı sahəsində həyata keçirilən islahatlar çərçivəsində sayğaçalma prosesinə başlanması, istilik və isti su sayşaclarının quraşdırılması əhəmiyyət kəsb edir və Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin aidiyəti qurumları, o cümlədən Azərbaycan Metrologiya İnstitutu publik hüquqi şəxs tərəfindən bu sahədə «Azəristiliktəchizat» ASC-yə ən zəruri dəstək və köməkliyi göstəriləcəkdir.

Eyni zamanda görüşdə müzakirələrin davam etdirilməsi və ilkin mərhələdə pilot layihə olaraq istilik və isti su sayşaclarının quraşdırılması ilə bağlı tədbirlərin sürətləndirilməsinin vacibliyi qeyd edilmiş, «Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununun tələblərindən irəli gələn vəzifələrin icra edilməsi ilə bağlı bütün tədbirlərin görülməsi görüş iştirakçılarının diqqətinə çatdırılmışdır.

2005-ci ildən başlayaraq, Azərbaycan Respublikasında istilik təchizatı sahəsinin yenidən qurulması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. Belə ki, istilik təchizatı sistemlərinin bərpası və yaxşılaşdırılması tədbirləri çərçivəsində görülmüş işlər istilik təchizatının inkişaf dinamikasında nəzərə çarpacaq dəyişikliklərin baş verməsinə, istiliklə təmin edilən yaşayış binalarının, təhsil, səhiyyə və digər obyektlərin sayının ildən-ilə artmasına səbəb olmuşdur. Əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmiş tədbirlərin ildən-ilə gücləndirilməsi Azərbaycanda müasir standartlara cavab verən kommunal xidmət kompleksinin yaradılmasını, o cümlədən istehlakçıların istilik təchizatı xidmətləri ilə keyfiyyətli təminatı üçün infrastruktur şəbəkələrinin yenidən qurulması işlərinin davam etdirilməsini şərtləndirir. Kommunal xidmət qurumları respublika ərazisində uçotun dəqiq aparılması və istehlakçılara göstərilən xidmətin keyfiyyətinin ölçülməsi məqsədilə sayğaclaşma prosesini həyata keçirir.

«Azəristiliktəchizat» ASC kommersiya itkilərini minimuma endirmək və fəaliyyətinin gücləndirilməsi istiqamətində sayğacların quraşdırılması işlərinə start verib. Pilot layihə müasirləşdirilmənin və qurumun işinin dünyadaki ən yaxşı təcrübələrə uyğun qurulmasının tərkib hissəsinə təşkil edir.

Cəmiyyət sayğaclaşdırma pilot layihəsində ilkin mərhələdə qeyri-əhali istehlakçıları üçün 50-ə yaxın sayğacın quraşdırılmasını nəzərdə tutur. Layihə nəticəsində «Azəristiliktəchizat» ASC-nin istilik xidmətinin keyfiyyəti artırılacaq və tələb olunan resursların daha effektiv olması təmin olunacaq.

Sağaclaşma prosesi istilik enerjisinin dəqiq qeydiyyatının aparılmasına birbaşa töhfə verəcək. Zərurət yaranarsa, şirkət tərəfindən daha çox itkinin baş verdiyi sahələrin müəyyənləşdirilməsi, sayğaclardan əldə edilən məlumatların dəqiqləşdirilməsi üçün monitoringlər təşkil olunacaq.

Hazırda istilik tarifləri yaşayış sahəsinə görə hesablanır. Sayğac olmadığı halda 1 kvadratmetrin qızdırılmasında sərf olunan istilik enerjisinin miqdarı götürülür və tarif ona uyğun tətbiq olunur. Havaların isti və soyuq olması ilə əlaqədar binalara müxtəlif dərəcə istilik verilir, müxtəlif miqdarda istilik enerjisi sərf olunur.

Amma kvadratmetrə tarif tətbiq olunanda verilən temperaturdan asılı olmayıaraq, eyni tarif tətbiq olunur.

İSTİLİK TƏCHİZATI SAHƏSİNDE BAŞ VERƏNLƏR

İstilik sayğacı isə konkret verilən istilik enerjisinin miqdarını ölçəcək və hesablaşmalar da bunun əsasında aparılacaq.

Bundan başqa, isti su təchizatı sistemində bütün istehlakçıların sayğaclaşdırılması məqsədi ilə yeganə yerli sayğac istehsalçısı olan «Gəncə Cihazqayırmalar zavodu» ASC ilə qanunvericiliyə uyğun olaraq müqavilə imzalanıb və 3500-ə yaxın isti su sayğacının alınaraq quraşdırılması işlərinə başlanılmışdır.

Mütəxəssis mövqeyi

“Bu layihədən əhali yararlanacaq.”

- İlham Şaban

Enerji məsələləri üzrə ekspert İlham Şaban hazırlığı prosesi müsbət addım kimi qiymətləndirir. Mütəxəssis vurğulayır ki, pilot layihə uğurlu olsa və yaşayış binalarında da həyata keçirilsə, insanlar bundan faydalanaçaq və sərfiyat borclarını da qrafikə uyğun ödəyəcəklər.

Hazırkı dövrde havaların isti və soyuq keçməsindən asılı olmayıaraq, tətbiq olunan tarif eynidir. Sayğaclar isə verilən istilik enerjisinin miqdarını ölçəcək və qiymət de bunun müqabilində ödənəcək.

Ekspert hesab edir ki, qızdırıcı radiatora su hansı istiqamətdən gəlirsə, onun girişində sayğac quraşdırıla bilər. Quraşdırılan sayğac təkcə nə qədər su sərf olunduğunu hesablamar, həm də temperaturu qeydə alır. Məsələn, minimal temperatur 40 dərəcə olmalıdır, amma göstərici 50 dərəcədir. Belə olan halda, insanlar da faydalanaçaq və ödənişləri zamanında edəcəklər.

ALMANIYA ENERGETİKA AGENTLİYİ İLƏ TƏCRÜBƏ MÜBADİLƏSİ

Almaniya Energetika Agentliyinin (DENA) təşkilatçılığı ilə «Dayanıqlı Şəhərlər: Şəhər ərazilərdə Enerji Keçidi üzrə Yaxşı Təcrübələr» mövzusunda müzakirələr keçirilmişdir. Təqdimatlarda Berlin şəhərinin istilik və isti su təchizatı sahəsində əməliyyat və maliyyə modelləri, alternativ enerji mənbələrinin istilik enerjisi mənbəsi kimi istifadə imkanları müzakirə edilmiş, Azərbaycanda istilik təchizatı modeli və inkişaf perspektivləri barədə məlumat mübadiləsi aparılmışdır. Azəristiliktəchizat şirkətinin nümayəndəsi Almaniya Energetika Agentliyinin Beynəlxalq Əməkdaşlıq və Beynəlxalq Tikinti şöbələrinin rəhbərləri ilə təqdimat müzakirələrdə iştirak etmiş, Berlin şəhərinin istilik və isti su təchizatı sahəsində əməliyyat və maliyyə modelləri ilə tanış olmuş, alternativ enerji mənbələrinin istilik enerjisi mənbəsi kimi istifadə imkanları ilə əyani tanış olmuşlar. Bu çərçivədə EUREF Kampusu ziyaret edilmiş, alternativ enerji və istilik enerjisi sahəsində ən son texnologiyaların tətbiqi ilə tanış olunmuşdur. «Azəristiliktəchizat» ASC-nin rəhbərliyi DENA 2022 Enerji Keçid Konressinin sessiya və seminarlarında da iştirak etmiş və aidiyəti şirkətlər ilə əlaqələr yaradılmışdır. Şirkət rəhbərliyi həm də Berlin Enerji Agentliyinin Berlin Şəhərinin İqlim Dəyişikliklərinin Qarşısının Alınması Üzrə Fəaliyyətləri barədə iclasda da iştirak etmişdir. Görüş və müzakirələrdə Azərbaycanın istilik təchizat modeli və inkişaf perspektivləri barədə məlumat mübadiləsi aparılmışdır.

QAZANXANALARIMIZI TANIYAQ MÜASİRLƏŞƏN 359 SAYLI QAZANXANA

Istilik təchizatı sistemi istiliyin alınması (istilik mənbəyindən), ötürülməsi və mənzillərə verilməsi üçün nəzərdə tutulmuş konstruktiv elementlərin əlaqəli toplusudur. Qazanxana istilik sisteminin elementlərindən biridir və istilik mənbəyi kimi istilik daşıyıcılarını qazanlarda tələb olunan temperatura qədər qızdırmaq, nəzərdə tutulmuş qurğular vasitəsilə tələbatçılara ötürmək üçündür. Buxar qazanları quraşdırılmış qazanxanalarda (ümumiyyətlə qazanlarda) su qızdırılaraq doymuş buxara və ya qızışmış buxara çevirilir və buxar-su istilik mübadilə aparatları vasitəsi ilə mənzilləri qızdırmaq üçün verilir. İstilik mübadiləsi aparatlarında buxar kondensatlaşır və qazana qaytarılır. Ocağa verilən yanacaq oksidləşdirildikdə kimyəvi reaksiya prosesi olan yanma baş verir. Yanma nəticəsində alınan istiliyin hesabına qazanlarda istilikdaşıyıcıları qızdırılır. Qazanxana istilik sisteminin əsas elementi olaraq qazan və digər avadanlıqları özündə cəmləşdirir və buna görə də qazanxana binaların istiliyə olan ehtiyacını ödəmək gücünə malik olmalıdır.

Ölkə ərazisində qazanxanaların fəaliyyəti normativ hüquqi aktlarla tənzimlənir və dövlət şirkəti olaraq nəzarəti «Azəristiliktəchizat» ASC həyata keçirir.

«Azəristiliktəchizat» ASC-nin vəzifəsi istilik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi, paylanması, satışı və servis xidmətlərinin yerinə yetirilməsi funksiyalarını həyata keçirməklə Bakı şəhərində və respublikanın regionlarında yaşayış evlərinin və binalarının, təhsil, səhiyyə müəssisələrinin və digər sosial təyinatlı obyektlərin istilik təchizatını təmin etməkdən ibarətdir.

Hazırda «Azəristiliktəchizat» ASC-nin balansında 564 qazanxana və 88 istilik məntəqəsi fəaliyyət göstərir. Bununla da 3871 yaşayış binası, o cümlədən 184 minə yaxın mənzil, 287 orta məktəb, 162 uşaq bağçası, 152 səhiyyə müəssisəsi və 2230 digər sosial və təsərrüfat obyektləri fasiləsiz və etibarlı istiliklə təmin olunmaqdadır. Bu gün paytaxt ərazisində 22 istilik Sistemlərinin İstismar Sahələri, digər şəhər və rayonlarda 46 İstismar Sahələri fəaliyyət göstərir. Əvvəlki illərlə müqayisədə «Azəristiliktəchizat» ASC-nin fəaliyyəti dövründə istilik mənbələri və istiliklə təmin olunan obyektlərin sayında kifayət qədər artım qeydə alınmışdır. Belə ki, şirkətə məxsus qazanxanaların sayı 166-dan 564-ə çataraq 3,4 dəfə, yaşayış binalarının sayı 988-dən 3871-ə çataraq 3,9 dəfə, məktəblərin sayı 146-dan 287-ə çataraq 2,0 dəfə, uşaq bağçalarının sayı 84-dən 162-yə çataraq 1,9 dəfə, səhiyyə obyektlərinin sayı 61-dən 152-ə çataraq 2,5 dəfə, digər sosial və təsərrüfat obyektlərinin sayı isə 91-dən 2224-ə çataraq 24,4 dəfə artım əldə olunmuşdur.

Bu dəfə Bakı şəhərində yerləşən və 1939-cü ildə istismara verilən Suraxani rayonu, Hövşən qəsəbəsindəki 306 nömrəli qazanxanadan danışacaqıq. Vaxtilə qazanxanada gücü 0,6 Qkal/saat olan 3 ədəd KÇGK-40 markalı qazan mövcud idi. İyirminci əsrin əvvələrində qazanxananın xidmət zonasına Hövşən Mədəniyyət Evi və bir sıra strateji obyektlər daxil olmuşdur.

Qəsəbədəki obyektlərin istilik təchizatının daha keyfiyyətli və dayanıqlı həyata keçirilməsi məqsədilə ərazidə 2013-cü ildə müasir tipli qazanxana tikilmişdir. Gücü 1,6 Qkal/saat olan qazanxananın nömrəsi 306-dan 359-a dəyişdirilmişdir. Hazırda 359 sayılı qazanxana ənənəyə sadıq qalaraq Hövşən Mədəniyyət Evinin və 196 sayılı məktəbin istilik enerjisi ilə təminatını həyata keçirməkdədir. Qazanxananın xidmət zonası genişləndirilmiş və 23 yaşayış binası balansına verilmişdir.

"Azəristiliktəchizat" ASC tərəfindən enerjiyə qənaət və ekoloji tələblərə tam cavab verən müasir qazanxana və istilik şəbəkələri yaradılıb.

- Xəqani Süleymanlı
Gələcək hədəflərdən başlıcası qazanxanaların yaşıllı enerji konsepsiyasına uyğun olaraq daha da təkmilləşdirilməsi, paralel olaraq istilik nasosları və günəş enerjisində istifadə edilməsi üçün hazırda araşdırılmalarımız davam etməkdədir. «Azəristiliktəchizat» ASC bu konsepsiya çərçivəsində Şuşa şəhərində 31 yaşayış və ictimai binanın istilik və isti su təchizatının təmin edilməsi üçün layihələr icra edib.

Paytaxt, Bakıtrafi kənd və qəsəbələrdə istilik təsərrüfatı üzrə lazımı işlər aparılmaqdadır, müvafiq istilik qurğularının bərpası, modernləşdirilməsi, yeni qazanxanaların tikilməsi, istilik təchizatı sistemlərinin yenidən qurulması təmin olunub. Balansımızda olan qazanxanaların fasiləsiz xidmətinin təşkili, istehlakçıların mənzillərinin etibarlı və keyfiyyətli istiliklə təmin olunması istiqamətində zəruri təmir-bərpa işləri aparılır.

FAYDALI MƏLUMATLAR

Qızdırıcı cihazların quraşdırılmasına dair

Payız-qış mövsümü zamanı sakinlərin «Azəristiliktəchizat» ASC-yə müraciətlərinin əsas mövzularından biri də mənzillərdə qızdırıcı cihazların düzgün quraşdırılması və istismarıdır. Mənzillərdə keyfiyyətli istilik təminatı üçün ilk növbədə qızdırıcı cihazlar (radiatorlar) düzgün seçilməlidir və aşağıdakı amillər nəzərə alınmalıdır:

Radiator növləri	Müsbat cəhətlər	Mənfi cəhətlər
Seksiyalı çuqun radiatorlar	<ul style="list-style-type: none"> - Uzun istifadə müddəti - Korroziyaya dayanıqlığı - Xarici zədələnmələrə qarşı dözümlülüyü - Sistem dayandıqdan sonra bir müddət istilik saxlaması - Seksiya sayının artırıb azaldılmasının mümkünülüyü 	<ul style="list-style-type: none"> - Çekisinin ağır olması - Dizaynın cəlbedici olmaması - Çekilərinin çox olmasına görə quraşdırılmasının çətinliyi
Seksiyalı alüminium radiatorlar	<ul style="list-style-type: none"> - Çekisinin az olduğu üçün asan quraşdırılması - Dizaynın cəlbedici formalarının satışda olması - Ölçü müxtəlifliyi - Seksiya sayının müəyyənləşdirilməsi imkanı 	<ul style="list-style-type: none"> - Xarici zədələrə nisbətən həssaslıq
Panel polad radiatorlar	<ul style="list-style-type: none"> - Yüksək işçi təzyiqində işləməsi - Dizaynın cəlbedici olması - Asan quraşdırılması 	<ul style="list-style-type: none"> - Korroziyaya həssaslığı - Xarici zədələrə həssaslıq

Bununla yanaşı, radiatorda seksiyaların sayının müəyyənləşdirilməsi vacib məqamlardandır. Sayın düzgün seçiləməsi mənzilin enerji ehtiyacına və isidilməsinə təsir edən amillər sırasındadır.

Yaşayış binalarının isidilməsi üçün binanın 1 m^2 ümumi sahəsinə görə istilik miqdarnı layihə hesabatları olmadıqda dövlət tikinti normalarına görə qəbul etmək olar. Belə olan halda, 4-6 mərtəbəli yaşayış binaları üçün saatda 50 Vt tələb olunur. 7-10 mərtəbəli yaşayış binalarında bu rəqəm 46 Vt təşkil edir. Bu istilik miqdarı 1995-ci ilə qədər tikilmiş yaşayış binalarına şəmil olunur. 1995-ci ildən sonra tikilən yaşayış 4-6 mərtəbəli yaşayış binalarında saatda 45 Vt, 7-10 mərtəbəli binalarda isə 41 Vt təyin edilir.

Həmçinin bu istilik tələbatını mənzillərin cəhətlərə görə (şimal, cənub, qərb və şərq) yerləşməsindən asılı olaraq azaltmaq və ya artırmaq olar. Bina küləkdən qorunmayan ərazidə yerləşdiyində küləyi nəzərə alan əmsal kimi Bakı şəhəri üçün əlavə 20 % nəzərə almaq olar.

Mənzildaxilində radiatorların yerləşdirilməsi isə tikinti norma və qaydalarına uyğun olaraq yerinə yetirilməlidir. Burada əsasən radiatorlar divardan 25 mm, döşəmədən 60 mm və pəncərə altından ən azı 50 mm aralı quraşdırılmalıdır. Qızdırıcı cihazların divar oyuqlarında yerləşdirilməsinə yol verilmir.

Qızdırıcı qurğular və boruların seçiləməsində mərkəzləşdirilmiş sistem ilə fərdi istilik sistemləri diqqətə alınmalı məqamlardandır. Qızdırıcı qurğular və mənzil daxili borular istilik şəbəkəsinin parametrlərinə əsasən seçilir. Burada ilk olaraq istilik şəbəkəsinin işçi təzyiqi və temperaturu dəqiq bilinməlidir. Həmçinin mənzil daxili borular seçilərkən istilik təchizatı üçün nəzərdə tutulmuş polad, metalplas və ya falqalı plasmas borulardan istifadə olunmalıdır. Qızdırıcı cihazların ardıcıl qoşulması bir otağın daxilində nəzərdə tutula bilər.

Mütəxəssislər bildirirlər ki, istilik təchizatının düzgün təşkili zamanı radiatöra quraşdırılan ventil və baypas sistemi əsas nüanslardandır. Radiatorların girişində və çıxışında avtomatik istilik tənzimləyici quraşdırılmalıdır. Həmçinin bir borulu istilik xətlərinin çəkilişi zamanı radiatorlardan əvvəl baypas xətti quraşdırılmalıdır.

Qloballaşan dünyada istilik sistemlərinin inkişafına dair innovativ addımlar atılmışdır. Müasir həyatda ağıllı ev anlayışını yəqin ki, bir çoxlarımız eşitmışık. İştirak sisteminin ağıllı ev sisteminə qoşulması ilə istilik cihazlarının iş rejiminə məsafədən nəzarət və idarə etmə mümkündür. Bu innovativ sistemin tətbiqi sahəsində mənzillərdə komfort temperaturun daim nəzarətdə saxlanılması daha əlverişli hesab olunur.

KORPORATİV DƏYƏRLƏR

Ötən buraxılışımızda korporativ dəyərlər modelindən söhbət açmışdıq. Korporativ mədəniyyətin əhəmiyyəti 80-ci illərdən korporativ idarəetmədə önəmli amilə çevrilməyə başlamışdır. Hazırda Korporativ dəyərlər modeli müasir idarəetmə növü hesab edilir.

Korporativ mədəniyyət təşkilatın kollektivi tərəfindən işlənib tanınan və tanınan sosial normalar, münasibətlər, oriyentasiyalar, davranış stereotipləri, inanclar, adətlər məcmusudur. Mədəniyyət modeli işlədiyiniz departamentinizdə və ya bölmənizdə konkret tədbirləri müəyyən etmək üçün prioritətləri və ardıcılılığı aydın şəkildə əks etdirir.

«Azəristiliktechizat» ASC-də çalışan hər bir menecerdən nümunəvi rəhbərlik və davranış tələb olunur. «Azəristiliktechizat» ASC-nin korporativ modeli 6 dəyərdən ibarətdir:

- 1) Vətəndaş modeli / müştəri yönümlülük
  - 2) Ədalətlilik və hörmət
  - 3) Komanda işi
  - 4) Yenilikçilik
  - 5) Nəticə yönümlülük
  - 6) İnnovativlik və öyrənməyə fokuslanma
- Vətəndaş/müştəri yönümlülük haqqında danışmışıq. Burada əsas amilin müştərilərimiz və onların ehtiyac duyduqlarını anlamaq və hərəkətə keçirmək olduğunu bildirmişdik. Bu dəfə ədalətlilik və hörmət prinsipinə nəzər salacaqıq.

Ədalətlilik və hörmət

Ədalət "ədl" sözündən olub, ərəb dilində bərabərlik və insaflı mənalardır. Aristotel ədalət anlayışını geniş və dar mənalarda işlətmüşdür. Geniş mənada ədalət ictimai həyatın məntiqliyidir. Onu insanlar arasında sosial baxımdan bütün nizamlanmış münasibətlərin əxlaqi meyari, ictimai işlərdə son əxlaqi-istinadəcili instansiya kimi müəyyənmiş dirmək mümkündür. Xüsusi, dar mənada ədalət insanların birgə yaşayışının mənfaət və məşəqqətlərinin bölüşdürülməsində əxlaqi cəhətdən sanksiyalasdırılmış uyğunluq, cəmiyyətdə və dövlətdə münaqışda olan maraqların və fəaliyyətlərinin qarşılıqlı tarazlaşdırmasının kooperasiyası üsulunun özünün təkmillik dərəcəsidir. Ədalətlilik və hörmət prinsipinə daim sadıq qalaraq, komanda üzvlərinə, həmyaşılara, rəhbərlərə, müştərilərə və tərəfdäşlərə ədalətlə və qərəzsiz yanaşırıq. Biz başqalarının səmimiliyini qiymətləndiririk və yeni ideyalara hörmət edirik. Ən əsası isə dürüst cavab verməkdən qürur duyuruq. Ələlxüsus, hərəkətlərimiz dediklərimizə uyğun olur. Seçilən ideyalar mənbəyindən asılı olmayıaraq qəbul olunur. Korporativ idarəetmə zamanı şəxsiyyətlər arasındaki fərqləri anlayıb və buna uyğun cavab veririk. Ən əsası görmək istədiyimiz davranışa uyğun hərəkət edirik. Fərqlərimizin performansımıza mənfi təsir göstərməsinə isə icazə vermirik. Şayılərə, dedi-qodulara və emosiyalara əsaslanan fikirlər formalaşdırırıq.

SUAL-CAVAB

Hörmətli oxucu,
təklif və iradalarınızı

info@azeristilik.gov.az və

ruxsara.babayeva@azeristilik.gov.az

elektron ünvanlarına göndərə bilərsiniz.

Jurnalın məsul heyəti:

İlham Mirzəliyev

Ramil Məhərrəmov

Xəqani Süleymanlı

Mircəfər Qubatov

Baş redaktor: Rüxsarə Babayeva

Qrafik dizayner: Əliikram Ələkbərzadə

«Azəristiliktechizat» ASC ölkəmizin inkişafı, rifahı və qüdrəti namənə öz fəaliyyətini gücləndirərək və müasirləşdirərək davam etdirir.

BİZİ SOSİAL ŞƏBƏKƏLƏRDƏ İZLƏYİN

facebook.com/azeristilik

youtube.com/@azeristiliktechizat

instagram.com/azeristilik.asc

twitter.com/AzeristilikASC

t.me/azeristiliktechizat

linkedin.com/company/azeristilikasc

www.azeristilik.gov.az

info@azeristilik.gov.az

Bakı şəhəri, Xətai rayonu,
Xudu Məmmədov küçəsi 3

956